
نظام مفهومی قرآن کریم

ریشه‌ی ۹۵۷

هو الحکیم

برای دستیابی به نقشه‌ی علم، نیاز به نقشه‌ی مفاهیمی داریم که در شکل‌گیری حوزه‌های علمی مورد استفاده قرار می‌گیرد. برای به دست آوردن نقشه‌ی مفاهیم نیز می‌توان از نقشه‌ی ریشه‌های مفاهیم آغاز کرد. در تدوین نقشه‌ی علم مورد نظر ما که زیربنا و شالوده‌ی آن، قرآنی است، ابتدا به نقشه‌ی مفاهیم قرآنی نیاز داریم که برای رسیدن به آن، نخست از نقشه‌ی ریشه‌های قرآنی آغاز می‌کنیم. در این نقشه، ریشه‌ی لغوی مفاهیم قرآنی و روابط آنها به تصویر کشیده می‌شود. قرآن کریم دارای ۱۹۱۹ ریشه می‌باشد که مجموعه‌ی ۱۶۰۹۰ کلمه‌ی مختلف (با در نظر گرفتن اعراب) از آنها مشتق شده است.

در نقشه‌ی ریشه‌های مفاهیم قرآن کریم، برای هر ریشه یک گره در نظر گرفته شده است. مطابق تعریف، دو ریشه با یکدیگر ارتباط دارند، هرگاه یکی از مشتقات آنها در یک آیه همزمان ظاهر شده باشند (هموقوعی). هرچه هموقوعی دو ریشه با یکدیگر بیشتر باشد، یعنی ارتباط آنها قوی‌تر است و در نتیجه ضخامت یال رسم شده بین آن دو ریشه، بیشتر خواهد بود.

در این سند، اطلاعات مربوط به ریشه‌ی شماره‌ی ۹۵۷، «صعد» ثبت شده است. این اطلاعات شامل فهرست مشتقات و تعداد تکرار آنها، فهرست ریشه‌های مرتبط با تعداد هموقوعی و فهرست آیات مرتبط به آن ریشه می‌باشد. همچنین دو نمودار در پیوست این سند وجود دارد که یکی نمودار نقشه‌ی ریشه‌ی «صعد» و یکی نمودار نقشه‌ی مشتقات ریشه‌ی «صعد» می‌باشد.^۱ امید است که این مجموعه و مستندات دیگر آن بتواند زمینه‌ی لازم برای تولید علم قرآن محور را فراهم نماید.

مرکز مطالعات سیستم‌های ترنس‌فیزیکی

شهریورماه ۱۳۸۹

رمضان المبارک ۱۴۳۱

^۱ این اطلاعات از نرم‌افزار «نور الانوار» محصول مرکز تحقیقات علوم کامپیوتری نور، استخراج شده است، که بدین‌وسیله از همکاری آن مرکز برای در اختیار گذاشتن پایگاه داده‌ی ریشه‌ها و کلمات سپاسگزاری می‌شود.

مشخصات

شماره	۹۵۷
ریشه	صعد
تعداد تکرار	۹
تعداد مشتقات	۶
تعداد ریشه مرتبط	۹۲

فهرست مشتقات

۱. تُصْعِدُونَ (۱)   ۲. صَعْنًا (۱)   ۳. صَعُونًا (۱)   ۴. صَعِيدًا (۴)   ۵. يَصْعَدُ (۱)

فهرست ریشه‌های مرتبط

۱. اتى (۱)	۲۰. حقی (۲)	۳۹. سفر (۲)	۵۷. عبر (۱)	۷۶. کون (۵)
۲. احد (۲)	۲۱. حرج (۲)	۴۰. سکر (۱)	۵۸. عذب (۲)	۷۷. لعل (۱)
۳. اخر (۱)	۲۲. حزن (۱)	۴۱. سلک (۱)	۵۹. عرض (۱)	۷۸. لمس (۲)
۴. اسلام (۱)	۲۳. حسب (۱)	۴۲. سلم (۱)	۶۰. عزز (۲)	۷۹. لوی (۱)
۵. الله (۶)	۲۴. خیر (۱)	۴۳. سمو (۲)	۶۱. عسی (۱)	۸۰. مرض (۲)
۶. اله (۶)	۲۵. خیر (۱)	۴۴. سوء (۱)	۶۲. عفو (۱)	۸۱. مسح (۳)
۷. امن (۳)	۲۶. دعو (۱)	۴۵. شدد (۱)	۶۳. علم (۱)	۸۲. مکر (۲)
۸. انن (۲)	۲۷. ذکر (۱)	۴۶. شرح (۱)	۶۴. عمل (۲)	۸۳. موه (۲)
۹. اول (۱)	۲۸. ریب (۲)	۴۷. شکر (۱)	۶۵. غسل (۲)	۸۴. نسو (۲)
۱۰. ای (۲)	۲۹. رجس (۱)	۴۸. صبح (۱)	۶۶. غفر (۱)	۸۵. نعم (۱)
۱۱. بور (۱)	۳۰. رجل (۱)	۴۹. صدر (۲)	۶۷. غمم (۲)	۸۶. هدی (۱)
۱۲. تم (۱)	۳۱. رسل (۲)	۵۰. صلح (۱)	۶۸. غوط (۲)	۸۷. وجد (۲)
۱۳. ثوب (۱)	۳۲. رفع (۱)	۵۱. صلو (۲)	۶۹. فتن (۱)	۸۸. وجه (۳)
۱۴. جرز (۱)	۳۳. رفق (۱)	۵۲. صوب (۱)	۷۰. فوت (۱)	۸۹. وحد (۳)
۱۵. جعل (۴)	۳۴. رهق (۱)	۵۳. ضلل (۱)	۷۱. قرب (۱)	۹۰. وله (۶)
۱۶. جمع (۱)	۳۵. رود (۵)	۵۴. ضیق (۱)	۷۲. قول (۱)	۹۱. یدی (۳)
۱۷. جنب (۲)	۳۶. رئیس (۱)	۵۵. طهر (۲)	۷۳. قوم (۱)	۹۲. یم (۲)
۱۸. جنن (۱)	۳۷. زلق (۱)	۵۶. طیب (۲)	۷۴. کعب (۱)	
۱۹. جیء (۲)	۳۸. سبل (۱)		۷۵. کلم (۱)	

فهرست آیات

۱. {آل عمران - ۱۵} **إِذْ تُصْعِدُونَ** وَلَا تَلْوُونَ عَلَىٰ أَحَدٍ وَ الرَّسُولُ يَدْعُوكُمْ فِي أَخْرَاكُمْ فَأَتَابَكُمْ عَمَّا بَعِمَ لِكَيْلًا تَحْزَنُوا عَلَىٰ مَا فَاتَكُمْ وَلَا مَا أَصَابَكُمْ وَاللَّهُ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ
۲. {النساء - ۴۳} يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَقْرُبُوا الصَّلَاةَ وَأَنْتُمْ سُكَارَىٰ حَتَّىٰ تَعْلَمُوا مَا تَقُولُونَ وَلَا جُنُبًا إِلَّا عَابِرِي سَبِيلٍ حَتَّىٰ تَغْتَسِلُوا وَإِنْ كُنْتُمْ مَرْضَىٰ أَوْ عَلَىٰ سَفَرٍ أَوْ جَاءَ أَحَدٌ مِنْكُمْ مِنَ الْغَائِطِ أَوْ لَامَسْتُمُ النِّسَاءَ فَلَمْ تَجِدُوا مَاءً فَتَيَمَّمُوا **صَعِيدًا** طَيِّبًا فَامْسَحُوا بِوُجُوهِكُمْ وَأَيْدِيكُمْ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَفُوًّا غَفُورًا
۳. {المائدة - ۶} يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا قُمْتُمْ إِلَى الصَّلَاةِ فَاغْسِلُوا وُجُوْهُكُمْ وَأَيْدِيَكُمْ إِلَى الْمَرَافِقِ وَامْسَحُوا بِرُءُوسِكُمْ وَأَرْجُلَكُمْ إِلَى الْكَعْبَيْنِ وَإِنْ كُنْتُمْ جُنُبًا فَاطَّهَّرُوا وَإِنْ كُنْتُمْ مَرْضَىٰ أَوْ عَلَىٰ سَفَرٍ أَوْ جَاءَ أَحَدٌ مِنْكُمْ مِنَ الْغَائِطِ أَوْ لَامَسْتُمُ النِّسَاءَ فَلَمْ تَجِدُوا مَاءً فَتَيَمَّمُوا **صَعِيدًا** طَيِّبًا فَامْسَحُوا بِوُجُوْهِكُمْ وَأَيْدِيكُمْ مِنْهُ مَا يَرِيدُ اللَّهُ لِيَجْعَلَ عَلَيْكُمْ مِنْ حَرَجٍ وَلَكِنْ يُرِيدُ لِيُطَهَّرَكُمْ وَلِيُتِمَّ نِعْمَتَهُ عَلَيْكُمْ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ
۴. {الأنعام - ۱۲} فَمَنْ يُرِدِ اللَّهُ أَنْ يَهْدِيَهُ يَشْرَحْ صَدْرَهُ لِلْإِسْلَامِ وَمَنْ يُرِدْ أَنْ يُضِلَّهُ يَجْعَلْ صَدْرَهُ ضَيِّقًا حَرَجًا كَأَنَّمَا يَصَّعَّدُ فِي السَّمَاءِ كَذَلِكَ يَجْعَلُ اللَّهُ الرِّجْسَ عَلَى الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ
۵. {الكهف - ۸} وَإِنَّا لَجَاعِلُونَ مَا عَلَيْهَا **صَعِيدًا** جُرًّا
۶. {الكهف - ۴۰} فَعَسَىٰ رَبِّي أَنْ يُؤْتِيَنِ خَيْرًا مِنْ جَنَّتِكَ وَيُرْسِلَ عَلَيْهَا حُسْبَانًا مِنَ السَّمَاءِ فَتُصْبِحُ **صَعِيدًا** زَلَقًا
۷. {فاطر - ۱۰} مَنْ كَانَ يُرِيدُ الْعِزَّةَ فَلِلَّهِ الْعِزَّةُ جَمِيعًا إِلَيْهِ **يَصْعَدُ** الْكَلِمُ الطَّيِّبُ وَالْعَمَلُ الصَّالِحُ يَرْفَعُهُ وَالَّذِينَ يَمْكُرُونَ السَّيِّئَاتِ لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ وَ مَكْرُؤٌ لَوَالِيكَ هُوَ يُبَوَّرُ
۸. {الحجن - ۱۷} لِيُفْتِنَهُمْ فِيهِ وَمَنْ يُعْرِضْ عَنْ ذِكْرِ رَبِّهِ يَسْلُكْهُ عَذَابًا **صَعْدًا**
۹. {المدثر - ۱۷} سَأَرْهُقُهُ **صَعُودًا**